

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรโรงเรียนรวมเหล่า พุทธศักราช 2525 ใช้แนวคิดแบบ CIPP Model เป็นแนวทางในการประเมิน และประเมินด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การประเมินบริบท เป็นการศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตร การจัดสภาพการเรียนการสอน ของหลักสูตร ความเหมาะสมของหลักสูตร โรงเรียนรวมเหล่า พุทธศักราช 2525
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการศึกษาพื้นฐานเกี่ยวกับ นักเรียนรวมเหล่า นักเรียนทหาร ตำรวจ อาจารย์โรงเรียนรวมเหล่า
3. การประเมินกระบวนการ เป็นการศึกษาสภาพและวิธีดำเนินการ การจัดการเรียนการสอนตามความเห็นของนักเรียนรวมเหล่า และนักเรียนทหาร-ตำรวจ ความเหมาะสมของหลักสูตร โรงเรียนรวมเหล่า พุทธศักราช 2525 ตามความเห็นของอาจารย์โรงเรียนรวมเหล่า
4. การประเมินผลผลิต เป็นการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เรื่องความ สอดคล้องของหลักสูตร โรงเรียนรวมเหล่ากับหลักสูตร โรงเรียนทหาร-ตำรวจ และความสามารถ ในเนื้อหาวิชาของนักเรียนรวมเหล่าตามความเห็นของอาจารย์โรงเรียนทหาร ตำรวจ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สรุปผลข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักเรียนรวมเหล่า นักเรียนทหาร ตำรวจ อาจารย์โรงเรียนรวมเหล่า อาจารย์โรงเรียนทหาร ตำรวจ

ตอนที่ 2 สรุปผลการประเมินบริบท (Context Evaluation)

ตอนที่ 3 สรุปผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

ตอนที่ 4 สรุปผลการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

ตอนที่ 5 สรุปผลการประเมินผลิตภัณฑ์ (Product Evaluation)

ตอนที่ 1 สรุปผลข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. นักเรียนรวมเหล่า นักเรียนซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุระหว่าง 18-19 ปี วุฒิการศึกษาที่นำมาสมัครสอบเข้าเรียนคือโรงเรียนรวมเหล่า ส่วนมากใช้วุฒิชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
2. นักเรียนทหาร ตำรวจ ปรากฏว่าอายุเมื่อเป็นนักเรียนรวมเหล่าส่วนมากมีอายุระหว่าง 18-19 ปี วุฒิการศึกษาซึ่งใช้สมัครสอบเข้าเรียนคือโรงเรียนรวมเหล่า ส่วนมากใช้วุฒิชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
3. อาจารย์โรงเรียนรวมเหล่า จำนวนผู้ชายมากกว่าผู้หญิงเล็กน้อย อายุระหว่าง 31-40 ปี ประสบการณ์ในการสอนใกล้เคียงกัน ส่วนวุฒิทางการศึกษาส่วนมากเป็นปริญญาตรี
4. อาจารย์โรงเรียนทหาร ตำรวจ จำนวนผู้ชายมากกว่าผู้หญิงอายุส่วนใหญ่ 31-40 ปี ประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-5 ปี และ 6-10 ปี วุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 สรุปผลการประเมินบริบท (Context Evaluation)

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตอบสนองนโยบาย ส่วนการเสริมสร้าง ความสามัคคี ยึดมั่นในสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ยังไม่ชัดเจนในวัตถุประสงค์ แต่มีอยู่ในโครงสร้างและการปฏิบัติตามหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตรตอบสนองนโยบาย ส่วนเรื่องการเสริมสร้าง ความสามัคคี และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อ 1
3. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทุกข้อสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และด้านวิชาทหาร มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาครบถ้วนทุกรายวิชา

5. ความเห็นของนักเรียนทหาร ค่ายวจ เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนชั้นหลักสูตร ปรากฏว่านักเรียนทุกเหล่าเห็นว่าวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทหาร ค่ายวจ และวิชาบังคับเลือก เหมาะสมแล้วตามเหล่าของนักเรียน ค่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.07$) มีความเห็นว่าเนื้อหาวิชาตามโครงสร้างของหลักสูตรทั้งหมด สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.94$) มีความเห็นว่าเวลายังไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$) ความยากง่ายของเนื้อหาวิชาเหมาะสมกับความสามารถในระดับมาก ($\bar{X} = 2.78$) วิชาบังคับเลือกส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.85$)

6. อาจารย์โรงเรียนรวมเหล่าเห็นว่านโยบายของโรงเรียนค่อนข้าง ๆ เมื่อนำไปปฏิบัติจริงยังได้ผลน้อย แต่เห็นว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรได้ผลปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.91$) วัตถุประสงค์ด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา วิชาทหาร บรรลุวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกัน โครงสร้างของหลักสูตรจัดรายวิชาเรียนในวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทหาร-ค่ายวจ วิชาบังคับเลือกเหมาะสมแล้ว ความเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นวิชาฟิสิกส์ ความเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) ความเห็นในการจัดระบบการศึกษา ควรจะได้พิจารณาทบทวน เฉพาะด้านการวัดผลและการประเมินผลความเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.13$)

7. อาจารย์โรงเรียนทหาร-ค่ายวจ เห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนรวมเหล่าทุกข้อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนทหารค่ายวจ ยกเว้นด้านพุทธิศึกษาความเห็นอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) ความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปยังไม่สอดคล้องกับหลักสูตรโรงเรียนทหารค่ายวจ รายวิชา คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ และเคมี ($\bar{X} = 2.26, \bar{X} = 1.91, \bar{X} = 2.47$) วิชาบังคับเลือกฟิสิกส์ไม่สอดคล้องกับโรงเรียนค่ายวจ ($\bar{X} = 1.87$) ระยะเวลาเรียนในแต่ละวัน แต่ละภาคมีความเหมาะสม การจัดวิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ให้นักเรียนค่ายวจเรียนเหมือนกันกับนักเรียนทหารไม่เหมาะสม และการจัดให้นักเรียนทหารค่ายวจเรียนวิชาบังคับเลือกแตกต่างกันเหมาะสมแล้ว ระบบการจัดการศึกษาวิทยาการ การศึกษาวิชาทหาร การศึกษาพลศึกษาเหมาะสมแล้ว ($\bar{X} = 3.33$)

ตอนที่ 3 สรุปผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

1. นักเรียนรวมเหล่าทหาร เห็นว่าวิชาฟิสิกส์เป็นวิชาที่มีความเข้าใจน้อย ($\bar{X} = 2.43$) แต่นักเรียนรวมเหล่าเหล่าตำรวจเห็นว่าวิชาประมวลกฎหมายอาญามีความเข้าใจน้อยเช่นกัน ($\bar{X} = 2.49$) และนักเรียนรวมเหล่าเหล่าทุกเหล่าเห็นว่าวิชาปรัชญาเบื้องต้นมีความเข้าใจน้อย ($\bar{X} = 2.33$) ความสัมพันธ์ในเรื่องเวลาและเนื้อหายังไม่เหมาะสมในวิชา แคลคูลัส ฟิสิกส์ และพลศึกษา ($\bar{X} = 2.47, \bar{X} = 2.45, \bar{X} = 2.46$) รายวิชาอื่น ๆ เหมาะสมแล้ว

2. นักเรียนทหารตำรวจมีความเห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความจำเป็นไม่จำเป็น เพียงพอ หรือไม่เพียงพอ แตกต่างกันตามเหล่าที่สังกัด เนื้อหาวิชาที่นักเรียนทหารตำรวจเรียนร่วมกัน ส่วนใหญ่เห็นว่าจำเป็นและเพียงพอ ยกเว้นนักเรียนตำรวจเห็นว่าวิชา แคลคูลัส ฟิสิกส์ เคมี ไม่มีความจำเป็นมากกว่าจำเป็นสูงถึงร้อยละ 58.43, ร้อยละ 78.31, ร้อยละ 73.40 ตามลำดับ วิชาซึ่งเรียนเฉพาะนักเรียนทหาร คือ วิชาภาษาไทย นักเรียนเหล่าทหารเรือเห็นว่าไม่จำเป็นเหล่าเดียวเป็นจำนวนร้อยละ 47.78 วิชาที่เรียนเฉพาะนักเรียนตำรวจส่วนใหญ่เห็นว่าจำเป็นเกินร้อยละ 79.52

3. สำหรับนักเรียนทหารตำรวจ เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร โรงเรียนรวมเหล่าค่านสื่อการเรียนการสอนและสภาพที่เรียน นักเรียนเห็นว่าห้องเรียนรวมยังไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.27$) วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อย ไม่อยู่ในสภาพใช้การได้ดี ไม่ทันสมัย สักส่วนไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย (\bar{X} ไม่ถึง 2.50) เอกสารประกอบการเรียนมีโอกาสใช้น้อย หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านประกอบ วารสารและนิตยสาร มีให้ศึกษาน้อยโอกาสใช้ห้องสมุดเป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้าระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} ไม่ถึง 2.50) ความเห็นเกี่ยวกับสภาพสอนเรียนและห้องเรียนรวม นักเรียนเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56$)

4. อาจารย์โรงเรียนรวมเหล่าเห็นว่า โรงเรียนจัดบริการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในค่านต่าง ๆ เช่น เอกสารหลักสูตร การบริการค่านห้องสมุดอยู่ในเกณฑ์ดี ($\bar{X} = 2.54, \bar{X} = 2.55$) ค่านให้ความรู้เรื่องการนำหลักสูตรไปใช้ และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ความคิดเห็นว่าโรงเรียนจัดบริการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39, \bar{X} = 1.95$)

ตอนที่ 4 สรุปผลการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

1. ความคิดเห็นของนักเรียนรวมเหล่าด้านการจัดการเรียนการสอน นักเรียนรวมเหล่ามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนน้อย ($\bar{X} = 2.22$) การใช้เทคนิคการสอนส่วนใหญ่เป็นวิธีการบรรยาย ($\bar{X} = 2.90$) การซักถามปัญหา และคำทอที่รับไม่ชัดเจน การเสนอความคิดเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนให้ดีขึ้น การติดตามผลการเรียน การจัดบรรยากาศของการเรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรยังไม่เหมาะสม ห้องปฏิบัติการ และวัสดุอุปกรณ์ และเอกสารประกอบการเรียนการสอนยังไม่พร้อม วิธีการวัดผลและประเมินผลนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.66$) ความคิดว่าโรงเรียนจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.72$)

2. นักเรียนทหารตำรวจ มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร โรงเรียนรวมเหล่าว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เทคนิคการสอนช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่อาจารย์สอน การใช้อุปกรณ์การสอนยังไม่เหมาะสม แต่นักเรียนมีโอกาสในการซักถามปัญหาที่ไม่เข้าใจมาก ($\bar{X} = 2.60$) การติดตามผลการเรียนของอาจารย์ การจัดกิจกรรมประกอบการสอน ไม่มากเท่าที่ควร ($\bar{X} = 2.37$ และ $\bar{X} = 2.03$) การจัดชมรมต่าง ๆ นักเรียนได้เข้าร่วมในกิจกรรมเพียงพอ ($\bar{X} = 2.89$) เวลาเรียนแต่ละวันเหมาะสมดี ด้านการวัดผลและประเมินผล เช่น การตั้งเกณฑ์การวัด วิธีการวัด นักเรียนมีความเห็นว่ายังไม่เพียงพอ แต่เห็นว่าโรงเรียนได้จัดสอนซ่อมเสริมให้อย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 2.60$)

3. อาจารย์โรงเรียนรวมเหล่ามีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้ ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาจารย์เห็นว่าเพียงพอและเหมาะสมความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$) ความเห็นด้านวัสดุอุปกรณ์การสอน ความเห็นส่วนใหญ่เห็นว่ามีปริมาณไม่เพียงพอ อยู่ในสภาพใช้การได้ไม่ดี ไม่สะดวกและเหมาะสมต่อผู้สอน การวางแผนการสอนระยะสั้นและระยะยาว ความสัมพันธ์ของเนื้อหาและเวลาสอนยังไม่เหมาะสม เทคนิคการสอนใช้วิธีการบรรยายมากที่สุด ($\bar{X} = 3.18$) เวลาสำหรับการเรียนแต่ละวัน และการจัดกิจกรรมประกอบการสอนยังไม่เหมาะสม เกณฑ์การวัดผลและวิธีการประเมินผลความเห็นอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} ไม่เกิน 2.50), การสอนซ่อมเสริมให้นักเรียน อาจารย์เห็นว่ายังไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.16$)

ตอนที่ 5 สรุปผลการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรวมเหล่าโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{X} = 3.09$) แต่ค่านจริยศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย
2. คำนความจำเป็น และความเพียงพอของเนื้อหาแต่ละรายวิชา อาจารย์โรงเรียนตำรวจ เห็นว่าวิชาประมวลวิธีพิจารณาความอาญา มีความจำเป็นมากที่สุด (ร้อยละ 100.00) และที่รองลงมา คือ ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี สังคมวิทยา กฎหมายทั่วไป ประมวลกฎหมายอาญา และภาษาไทย ทางความเพียงพอของเนื้อหาวิชาที่อาจารย์ทหารตำรวจ ส่วนใหญ่เห็นว่าเพียงพอแล้ว (ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป) เรียงความสำคัญจากจำเป็นมากที่สุด คือ ภาษาไทย กฎหมายทั่วไป แคลคูลัส สังคมวิทยา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ค้นพบ มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามว่า นักเรียนรวมเหล่า และนักเรียนทหารตำรวจส่วนใหญ่อายุ 18-19 ปี ใช้วุฒิชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญสมัครสอบเข้าเรียนต่อ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรับนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนรวมเหล่า รับผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญหรือเทียบเท่า อายุไม่เกิน 20 ปี ซึ่งนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับนี้ส่วนมากมีอายุประมาณ 18-19 ปี ส่วนอาจารย์โรงเรียนรวมเหล่าพบว่าส่วนใหญ่ เป็นอาจารย์ผู้ชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี ประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1-5 ปี วุฒิการศึกษาปริญญาตรี อาจมีสาเหตุจากอาจารย์โรงเรียนรวมเหล่าที่มีอายุสูงกว่าช่วงนี้ มีประสบการณ์สูงขึ้น ชั้นยศสูงขึ้น หรือมีวุฒิการศึกษาเหมาะสมที่จะถูกแต่งตั้งให้รับตำแหน่งในหน้าที่อื่นซึ่งไม่เกี่ยวกับการสอน อาจารย์ในโรงเรียนทหารตำรวจมีอายุและประสบการณ์การสอนไม่แตกต่างกับอาจารย์โรงเรียนรวมเหล่า เพียงแต่วุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ส่วนใหญ่สูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาในโรงเรียนทหารตำรวจ เป็นการศึกษาในระดับที่รับช่วงต่อจากโรงเรียนรวมเหล่าเข้าเรียนชั้นปีที่ 2-5 ในโรงเรียนทหาร และชั้นปีที่ 2-4 ในโรงเรียนตำรวจ จำเป็นต้องใช้อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาที่สูงกว่าโรงเรียนรวมเหล่า

2. คำนการประเมินบริบท พบข้อที่น่าสนใจ คือ

2.1 พบว่านโยบาย วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร สอดคล้องกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นนโยบายเพื่อเสริมสร้างความสามัคคี และยึดมั่นในสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ไม่ปรากฏชัดเจนในส่วนของวัตถุประสงค์และโครงสร้าง ของหลักสูตร อย่างไรก็ตามการสร้างความสามัคคีและยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ เป็นคุณสมบัติด้านลักษณะนิสัย การปลูกฝังให้เกิดกับนักเรียนจำเป็นต้อง อาศัยการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่เป็นนักเรียนรวมเหล่า ซึ่ง นโยบายข้อนี้ปรากฏอยู่ในกิจกรรมประจำวันของนักเรียนรวมเหล่า การแสดงความเคารพ พึงชาติในเวลาเช้า การปฏิญาณตนทุกวัน ๆ ละ 3 ครั้ง การฝึกพลศึกษาารวมกัน (โรงเรียน รวมเหล่า 2526 : 52-57) การจัดกีฬากองพัน การนำนักเรียนเยี่ยมชมสถานที่สำคัญ ของราชการทั่ว ๆ ไปรวมทั้ง โรงเรียนทหารตำรวจและหน่วยทหารอื่น ๆ ต่างเป็น กิจกรรมที่มุ่งเสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ศรัทธา ยึดมั่นในอุดมการณ์ของชาติ ซึ่งได้แก่ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ต้องพร้อมที่จะเสียสละ อุทิศชีวิต และประโยชน์สุขส่วนตน เพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ต้องรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ (โรงเรียนรวมเหล่า 2526 : 108) การจัดนักเรียนเข้าคอนเรียนหรือเข้ากองพัน แต่ละคอนเรียนและกองพัน จะมีนักเรียนรวมเหล่าทุกเหล่า (ทบ.ทร.ทอ.คร.) อยู่ร่วมกัน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความ สามัคคีในระหว่างการศึกษาโดยตลอด (คำสั่งโรงเรียนรวมเหล่าเรื่องการจัดนักเรียนเข้า ประจำกองพัน 2525 : 1-33)

2.2 การนำหลักสูตร ไปปฏิบัติให้เกิดผลตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และนโยบาย นักเรียนทุกกลุ่มเห็นว่า วิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทหารตำรวจ และวิชาบังคับเลือก เหมาะสมมาก และค่านเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ความยากง่าย ของเนื้อหาวิชาเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน วิชาบังคับเลือกส่งเสริมการเรียน ของนักเรียนด้วยระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจแสดงให้เห็นว่าการจัดโครงสร้าง ของหลักสูตร ความยากง่ายของเนื้อหาวิชาถูกต้องเหมาะสมกับการศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ของ โรงเรียนรวมเหล่าดีแล้ว

สำหรับอาจารย์โรงเรียนรวมเหล่าเห็นว่าการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลตามนโยบายได้ค่อน้อย แต่ได้ผลมากตามวัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาวิชาทั้งวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทหารตำรวจ วิชาบังคับเลือกเหมาะสมแล้ว ยกเว้นวิชาฟิสิกส์เพียงอย่างเดียวที่เห็นว่าเหมาะสมน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ยังไม่สอดคล้องกันทั้งหมด (ตารางที่ 6 หน้า 47) และในชั้นการนำหลักสูตรไปใช้ทุกฝ่ายจะให้ความสนใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจึงอาจทำให้การใช้หลักสูตรบรรลุตามวัตถุประสงค์แต่ไม่บรรลุผลตามนโยบายทั้งหมด อาจจะเป็นเนื่องจากนโยบายกำหนดกว้างมาก จึงยากที่จะนำไปปฏิบัติในบรรลุผลครบถ้วน

คณาจารย์โรงเรียนทหาร-ตำรวจ เห็นว่าหลักสูตรของโรงเรียนรวมเหล่าสอดคล้องกับหลักสูตรโรงเรียนทหารตำรวจ แต่ว่า การจัดหลักสูตรโรงเรียนรวมเหล่า และโรงเรียนทหารตำรวจเป็นหลักสูตรที่ต่อเนื่องกันแล้ว เมื่อไปถามข้อกำหนดให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนรวมเหล่า พ.ศ. 2525 (กองบัญชาการทหารสูงสุด 2525 : 4) ที่ให้โรงเรียนรวมเหล่าจัดการศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 และโรงเรียนทหารตำรวจ จัดการศึกษาในชั้นปีที่ 2, 3, 4 หรือ 5 ต่อจากการศึกษาในโรงเรียนรวมเหล่า

3. ค่านการประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า

3.1 นักเรียนรวมเหล่าเห็นว่า วิชาที่เรียนเข้าใจน้อย คือ ฟิสิกส์ นักเรียนรวมเหล่าเห็นว่าวิชาประมวลกฎหมายอาญาเรียนเข้าใจน้อย และนักเรียนรวมเหล่าทุกคนเห็นตรงกันว่า วิชาปรัชญาเบื้องต้น เป็นวิชาที่เรียนเข้าใจน้อยด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องไปความสัทธิการศึกษานักเรียนโรงเรียนรวมเหล่าที่พบว่า นักเรียนที่เข้าเรียนโรงเรียนรวมเหล่าส่วนมากไม่ได้จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ความแน่นการ เรียนที่เน้นทางด้านวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ อาจเป็นสาเหตุให้มีความรู้สึคว่าวิชาฟิสิกส์เป็นวิชาที่เรียนยากทำให้เข้าใจน้อยความมา ส่วนวิชาประมวลกฎหมายอาญาและวิชาปรัชญา เป็นวิชาใหม่ และต้องใช้การวิเคราะห์หาคีย์ เหตุผลที่ซับซ้อนมาก สำหรับนักเรียนปีที่ 1 อาจจะเป็นปัญหาในการเรียนการสอนวิชานี้มาก จึงทำให้มีความเข้าใจน้อย

3.2 ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นหรือไม่จำเป็นของรายวิชา แต่ละรายวิชา นักเรียนทหารตำรวจ เห็นว่าส่วนมากเป็นวิชาที่จำเป็นมาก เพียงแต่ตำรวจ

เห็นว่าวิชา แคลคูลัส ฟิสิกส์ เคมี ไม่มีความจำเป็นอาจจะเป็นเพราะว่า หลักสูตรชั้นปีที่ 1 โดยล้วนแต่เหมาะสมและตรงกับความต้องการดีแล้ว แต่นักเรียนตำรวจอาจเห็นว่าอาชีพของตำรวจเน้นไปทางด้านรัฐศาสตร์ ไม่จำเป็นจะต้องมีความรู้แน่นหนึ่ทางด้านวิทยาศาสตร์มากเกินไป และผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนตำรวจจะได้อุชิ รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต (กระทรวงมหาดไทย 2524 : 1-2)

3.3 เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร นักเรียนเห็นว่าสถานที่เรียนยังไม่ดีพอ อุปกรณ์น้อย เอกสารประกอบการเรียน หรือในห้องสมุดน้อย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของอาจารย์ที่เห็นว่า การจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนจัดให้ในระดับน้อย และเห็นแย้งกันในเรื่องห้องสมุด อาจารย์เห็นว่าบริการได้มาก แต่นักเรียนเห็นว่าบริการได้น้อย อาจมีสาเหตุเพราะว่า นักเรียนเห็นความจำเป็นต้อง ใช้ห้องสมุดค้นคว้าทำรายงานของอาจารย์หลายท่าน หลายรายวิชา แต่อาจารย์แต่ละท่านรับผิดชอบเฉพาะรายงานของตน อาจจะเห็นว่าปริมาณงานที่ให้นักเรียนค้นคว้าไม่มากเกินไปการบริการ ของห้องสมุดคงเพียงพอ

4. คำนการประเมินกระบวนการ

4.1 การจัดการเรียนการสอน นักเรียนรวมเหล่าเห็นว่าตนเองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนน้อย อาจารย์ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย เป็นส่วนใหญ่ การซักถามปัญหาไม่ได้คำตอบชัดเจนการติดตามผลการเรียน การจัดบรรยากาศของการเรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรยังไม่เหมาะสม แต่การวัดผลและประเมินผล การให้บริการสอนซ่อมเสริม ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก แม้ว่าอาจารย์จะมีความรู้ทั้งระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี แต่ไม่สามารถที่จะจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะนักเรียนเหล่านี้เห็นทัศนภาพการเรียนการสอนใน ชั้น มศ. ปลาย จึงเป็นการส่งเสริมการเรียนตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของแต่ละคน แต่นโยบายและวิธีจัดการเรียนการสอนของ รร. รวมเหล่านั้ ความสำเร็จ ระเบียบ ความสามัคคี จึงช่วยให้นักเรียนมีความเห็นดังกล่าว

4.2 นักเรียนทหารตำรวจมีความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนว่า นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมาก ใช้เทคนิคการสอนให้นักเรียนเข้าใจได้มาก และนักเรียนมีโอกาสซักถามปัญหามาก คำนการวัดผลและประเมินผลยังไม่ดีพอ แต่การจัดสอนซ่อมเสริมทำได้เพียงพอ อาจจะเนื่องมาจาก นักเรียนโรงเรียนทหาร ตำรวจ

เริ่มตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นนักเรียนที่สูงกว่านักเรียนโรงเรียนรวมเหล่า และอาจารย์โรงเรียนทหารตำรวจส่วนมากมีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อาจทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพที่ดีกว่าอาจารย์โรงเรียนรวมเหล่า

4.3 เกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร อาจารย์โรงเรียนทหารตำรวจ เห็นว่าห้องปฏิบัติการเพียงพอและเหมาะสม วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ การวางแผนการสอนระยะสั้นระยะยาวไม่เหมาะสม เทคนิคการสอนใช้วิธีการสอนแบบบรรยายมากที่สุด การวัดผลและประเมินผลทำได้ง่าย และการสอนซ่อมเสริมก็ยังไม่เพียงพอ ความเห็นส่วนมากสอดคล้องกับนักเรียนโรงเรียนรวมเหล่า ยกเว้นการวัดผลและประเมินผลที่เห็นแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน เป็นความรู้ที่นักเรียนจะเข้าใจได้น้อยกว่าอาจารย์ ซึ่งเป็นผู้เรียนมาทางสายการศึกษาโดยตรง จึงเป็นเรื่องปกติที่นักเรียนอาจจะเห็นว่าทำได้ก็แล้ว แต่จะเห็นว่าทำไยยังไม่ดี

5. สรุปผลการประเมินผล

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรวมเหล่าโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์มาก แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านจริยศึกษา อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องจากเนื้อหารายวิชาของด้านจริยศึกษาจะเกี่ยวกับปรัชญาเบื้องต้น สังคมวิทยา ตรีภพวิทยา และจริยศาสตร์เบื้องต้น และอาจเป็นวิชาที่นักเรียนเข้าใจความมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของตัวนักเรียนน้อย ประกอบกับการสอนของอาจารย์เป็นการบรรยายส่วนมาก ทำให้การเรียนการสอนวิชาดังกล่าวไม่น่าสนใจเท่าที่ควร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจึงยังไม่สูงตามความคาดหวังของหลักสูตร

5.2 ความจำเป็นและความเพียงพอของเนื้อหาวิชาแต่ละรายวิชา อาจารย์โรงเรียนตำรวจเห็นว่า วิชาวิชาชีพการพาณิชยกรรมมีความจำเป็นมากที่สุด และวิชาระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี สังคมวิทยา กฎหมายทั่วไป ประมวลกฎหมายอาญา มีความจำเป็นรองลงมาตามลำดับ และด้านความเพียงพอของเนื้อหาวิชา อาจารย์ส่วนมากเห็นว่าเพียงพอแล้ว ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก อาจารย์เห็นว่าอาชีพทหารและตำรวจต่างก็เป็นอาชีพที่มีความจำเป็นจึงต้องใช้ความรู้ทางด้านกฎหมาย สังคมวิทยา จึงเห็นว่ามีค่าจำเป็นมาก และที่อาจารย์เห็นว่าช่วยเนื้อหาวิชาเพียงพอแล้วก็สอดคล้องกับความเห็นของนักเรียนโรงเรียนทหารตำรวจ (ตารางที่ 14 หน้า 86) ⁸⁶ ✓ อาจจะทำให้เห็นว่าด้านช่วยเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรมีความเพียงพอและเหมาะสมแล้ว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

1.1 กรมการศึกษาวิจัย กองบัญชาการทหารสูงสุด ควรปรับปรุง วัตถุประสงค์ และโครงสร้างของหลักสูตร โรงเรียนรวมเหล่า พ.ศ.2525 ให้ครอบคลุม นโยบายการศึกษาของโรงเรียนรวมเหล่าให้ครบถ้วน

1.2 การนำหลักสูตร ไปใช้ควรจัดทำคู่มือการสอนที่ปรากฏทั้งวัตถุประสงค์ แต่ละรายวิชา และวัตถุประสงค์การสอนของแต่ละเรื่อง เนื้อหา วิธีการสอน การวัดผล ประเมินผล เพื่อให้อาจารย์มีแนวการสอน การประเมินผลที่ดีถูกต้องจะสามารถตรวจสอบ ได้ว่าบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

1.3 ควรจะวิเคราะห์เนื้อหาวิชาตามหลักสูตรทั้งหมดกว่าวิชาใด เหมาะสมที่จะให้ทหาร หรือตำรวจ เรียนจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด

1.4 หลักสูตรการฝึกอบรมทางด้านความสามัคคี การยึดมั่นในสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ควรจะสอดแทรกในโครงสร้างของหลักสูตรให้ชัดเจน ไม่ว่าจะ อยู่ในรูปของกิจกรรม หรือรายวิชาเนื้อหาก็ตาม

1.5 ควรจะจัดอบรมหรือสัมมนาหรือประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร ของโรงเรียนรวมเหล่า

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่องการจัดระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน รวมเหล่า และโรงเรียนทหารตำรวจว่ามีความแตกต่าง หรือสอดคล้องกันอย่างไรบ้าง

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร โรงเรียนรวมเหล่า และโรงเรียนทหาร ตำรวจ ทั้งด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษาและวิชาทหาร

2.3 ควรใช้วิธีการประเมิน แบบ CIPP ให้เต็มรูปแบบเพื่อจะได้วิเคราะห์ ปัญหาทำให้ละเอียดลึกซึ้งมากขึ้น